
Toespraak Voorzitter Eerste Kamer bij aanvang van het zomerreces, 9 juli 2002

Ik kom tot het slot van de beraadslagingen in dit huis voordat wij met zomerreces gaan. Recentelijk promoveerde aan de Universiteit van Maastricht de heer Knippenberg. Ik wil vandaag niet ingaan op de conclusies van dit proefschrift, dat handelt over het functioneren van een aantal senaten in Europa. Een van zijn stellingen is mij echter bijgebleven en dat is de stelling dat de leden van de Eerste Kamer in Nederland een grotere bekendheid genieten dan de leden van de Tweede Kamer; toch de moeite waard om aan te refereren.

Ik denk dat wij moeten oppassen dit helemaal aan onszelf toe te schrijven, maar het heeft wel iets te maken met de bijzondere samenstelling van onze Kamer en de structuur, want wij doen daar nog iets bij.

Ik heb er al eens eerder op gewezen dat dit laatste soms opvallend is en dat wilde ik ook vandaag doen door te memoreren dat recentelijk één van ons door de secretaris-generaal van de Verenigde Naties als zijn persoonlijke adviseur is aangetrokken, teneinde een wetenschappelijk advies op te stellen voor het groeiende en indringende voedselprobleem in de wereld, met name in Afrika. Dat is de heer Rabbinge. Te meer omdat hij vandaag zo prominent hier aanwezig is, wil ik dit memoreren en hem bijzonder veel succes toewensen met deze uitzonderlijke opdracht. Ik ontleen dit aan het feit dat hij dit samen mag doen met de wereldbekende professor Swaminathan, die de grondlegger is geweest, met groot succes, van de groene revolutie. Heel veel succes!

Wij komen aan het einde van dit vergaderjaar. Ook voorafgaande aan het komende zomerreces heeft de Kamer zich, dacht ik, weer goed ingespannen. In samenwerking overigens met de overzijde hebben wij de zogenaamde lijst van de minister-president goed afgehandeld. De val van het tweede kabinet-Kok en de mogelijkheid wetsvoorstellen controversieel te verklaren, hebben een beperkte invloed gehad op de afhandeling van het aantal wetsvoorstellen als zodanig in deze Kamer, als wij de ter beschikking staande statistieken mogen geloven en dat zullen wij maar doen. Daarom wil ik u thans eens op een aantal van deze cijfers en op enige vergelijkingen trakteren. Hoe was het met de werklust van de Kamer gesteld?

In de periode tussen Kerst en de zomer van dit jaar werden, op vergelijkbare basis, 182 wetsvoorstellen, inclusief begrotingshoofdstukken, ingediend, tegen in dezelfde periode vorig jaar 113. Daarentegen werd er minder vergaderd: 43 commissievergaderingen tegen 56 vorig jaar, en 21 plenaire vergaderingen tegen 24 vorig jaar. Het aantal in voorbereiding genomen wetsvoorstellen lag ook iets lager: 64 tegen 77. Dat zou erop kunnen wijzen dat er veel hamerstukken waren. Toch besloeg de behandeling zelf aanzienlijk meer pagina's in de Handelingen van de Eerste Kamer. Deze periode scoorden wij al 1045 pagina's tegenover 980 pagina's in de vergelijkbare periode in het jaar hiervoor. Dat is des te opmerkelijker omdat de statistische gegevens vorig jaar de stand van het aantal pagina's tot en met 10 juli aangaven en nu slechts tot en met 18 juni. Dat scheelt bijna een maand. Er zullen dus zeker nog 300 pagina's aan toegevoegd worden.

Er werden met tien stuks driemaal zoveel moties ingediend. Ook werden er iets meer schriftelijke vragen ingediend, namelijk twaalf tegenover vorig jaar negen. Er werden geen wetsvoorstellen verworpen en maar vier

wetsvoorstellen werden met wisselende politieke ondersteuning controversieel verklaard. Wat betreft het aantal het Koninkrijk bindende besluiten -- het betreft de behandeling in de JBZ-Raad -- gaf de teller hetzelfde aantal aan als vorig jaar: 25, waarvan voor 23 besluiten wel toestemming werd verleend.

Interessant is de vraag of burgers en belangen iets van onze werkzaamheden merken. Die vraag valt toch positief te beantwoorden, al wordt het wel eens betwijfeld, wat betreft de activiteiten op de website van de Eerste Kamer. In de eerste helft van dit jaar werd de website zo'n 132.500 keer bezocht en wel gemiddeld 22.000 keer per maand, waarbij de uitsplitsing per maand laat zien dat de hits in maart, april en mei het hoogst lagen. In de laatste twee jaren groeide het totale bezoekersaantal van de EK-website met meer dan 30%, terwijl de groei van het totale internetgebruik in Nederland in diezelfde jaren met gemiddeld 15% steeg. De Eerste Kamer doet het dus goed. Met name de home page wordt veel geraadpleegd, derhalve de zoekfunctie, de activiteiten, het nieuws, de personen, de Kamerstukken en de vergaderingen.

Ook de column doet het goed. Hier lijkt een nader in te vullen taak te liggen voor het proactief voorlichtingsbeleid, ook van de kant van de leden. Opvallend is overigens dat een groeiend publiek de EK-website bezoekt, onafhankelijk van wetsvoorstellen die in de samenleving en in de media grote belangstelling verwerven. Ik vermeld nog dat sinds april ook wetenschappelijke statistieken zijn toegevoegd en dat sinds mei onze website toegankelijker is gemaakt voor gehandicapten in het kader van de actie "drempels weg".

Vorige week is een demonstratie gegeven van de EBEK-site, die, naar ik heb vernomen, door de aanwezige leden enthousiast is onthaald. Aan het aantal leden van het panel dat zich voor het proefdraaien in het zomerreces heeft opgegeven, kunnen we merken dat hiervoor grote belangstelling bestaat. In het najaar wordt de EBEK-site daadwerkelijk in gebruik genomen. Nu al mag worden aangenomen dat hiermee een goede stap in de richting van openbaarheid wordt gezet en iets wordt gedaan aan het democratisch deficit in Europa. Natuurlijk weet ik dat statistieken bedrog in zich kunnen dragen. Toch meen ik dat ik u enige cijfermatig onderbouwde tendensen heb aangegeven die tot enige tevredenheid kunnen stemmen aan het begin van dit zomerreces. In ieder geval, vertegenwoordigers van de regering en vertegenwoordigers van de Tweede Kamer, leden en medewerkers ik wens u allen een goed zomerreces met de ontspanning van lichaam en geest en wel zodanig dat zij straks weer verfrist aan de meet kunnen komen. Het ga u goed.